

دوشنبه 25 خرداد 1394 - 27 شعبان 1436 - 15 ژوئن 2015

اعدام «میرزا علی محمد شیرازی» بنیانگذار فرقه‌ی بابیه...

* 25 خرداد در گذر تاریخ

* اعدام «میرزا علی محمد شیرازی» بنیانگذار فرقه‌ی بابیه (1266 ق)
اشاره:

پس از درگذشت حاج سیدکاظم رشتی جانشین شیخ احمد احسائی که فرقه‌ی شیخیه را پایه‌ریزی کرده بود، بین دو تن از شاگردان او بر سر ریاست این فرقه رقابت در گرفت. در سال 1259 ق سیدعلی محمد شیرازی که شاگرد معروف سیدکاظم بود، پس از سفر به مکه به بندر بوشهر رفت و در آن جا خود را به جای «رکن باب» یعنی نائب امام زمان (عج) خواند و پیروانش به بابیه معروف شدند. چیزی نگذشت که سیدعلی محمد از مقام بابیت بالاتر رفت و ادعا کرد که او نقطه‌ی اعلی یا نقطه‌ی بیان است و سپس مدعی شد که خود، قائم آل محمد (ص) می‌باشد و کتاب البیان را نگاشت. از این پس او دعوت خود را آشکار کرد و طرفداران فراوانی یافت که چندین بار با قشون دولتی جنگیدند و حتی پیروژهائی به دست آوردند. سرانجام سیدعلی محمد محبوس گردید و پس از درگیری‌های فراوان، علمای تبریز حکم به اعدام وی دادند. بالاخره در شعبان 1266 ق میرزا علی محمد شیرازی را به تبریز برده و به دستور امیرکبیر تیرباران کردند.

* تشکیل «مجلس عالی» در تهران و عزل محمد علی شاه از سلطنت (1288 ش)

* رحلت عالم مجاهد و فقیه جلیل آیت الله «سیدمصطفی مجتهد کاشانی» (1298 ش)
اشاره:

آیت الله سیدمصطفی بن سیدحسین مجتهد کاشانی نجفی، (پدر آیت الله کاشانی، رهبر مذهبی نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران و مبارز دوران ستم‌شاهی)، در حدود سال 1230 ش (1267 ق) در کاشان به دنیا آمد. وی در بیست و پنج سالگی در حالی که جامع علوم و ماهر در فقه، اصول، تفسیر و حکمت و ریاضی بود راهی تهران گردید و پس از فوت پدر عالمش، چندین سال ریاست علمی و مرجعیت مذهبی مردم را برعهده گرفت.

آیت‌الله سید مصطفی کاشانی در

سال 1274 ش، پس از سفر حج، ساکن نجف اشرف شد و با ایجاد حوزه درسی خویش، در شمار علمای بزرگ آن سامان قرار گرفت.

این عالم مجاهد در جریان اشغال عراق توسط انگلستان در بحبوحه جنگ جهانی اول، به همراه علمای بزرگ دیگر، قیام مردمی ضد استعمار انگلیس را اداره و رهبری کرد و در این راه، جانفشانی‌های فراوانی از خود نشان داد. این عالم سترگ از آن پس ساکن کاظمین گردید و تا پایان عمر در آن شهر مسکن گزید. سرانجام، در 25 خرداد 1298 ش برابر با اواسط رمضان 1337 ق در 68 سالگی در کاظمین بدرود حیات گفت و در همان‌جا به خاک سپرده شد.

* تصرف قزاق‌خانه رشت توسط انقلابیون جنگل (1299 ش)
اشاره:

چند روز پس از اعلان جمهوری در گیلان، انقلابیون جنگل از نیروهای قزاق رشت خواستند یا به نیروهای انگلیسی مستقر در ایران حمله کنند یا با تحویل سلاح خود، به شهرهای خویش بازگردند. اما نیروهای قزاق چون خود را تحت فرمان حکومت مرکزی می‌دانستند این امر را منوط به اجازه مرکز کردند. بنابراین چون مذاکرات انقلابیون و قزاقان به بن بست رسید، جنگلی‌ها تصمیم به تسخیر قزاق‌خانه رشت گرفتند. از این رو از بامداد بیست و پنجم خرداد 1299 ش، نبرد سختی بین دو طرف درگرفت و تلفات زیادی وارد آمد. در نهایت پس از به توپ بستن قزاق‌خانه توسط جنگلی‌ها، نیروهای قزاق تسلیم شدند. ولی به دستور میرزا کوچک خان جنگلی، اسیران، آزاد شد و به شهرهای خود بازگشتند.

* 27 شعبان در گذر تاریخ

* وفات «ابن عراقی» فقیه و قاضی مسلمان مصری (826 ق)

اشاره:

ابن عراقی در سال 762 ق به دنیا آمد و از کودکی در محضر پدرش که عالمی مشهور در علم حدیث بود، این علم را فراگرفت. ابن عراقی سپس با بهره‌گیری از اساتید برجسته، به تکمیل معلوماتش پرداخت. وی پس از چندی در ردیف علمای مشهور عصر خود قرار گرفت. ابن عراقی به تدریس فقه و حدیث اشتغال داشت و تالیفاتی به زبان عربی از او به جای مانده است.

* وفات عالم بزرگوار

حاج میرزا حبیب الله

مجتهد خراسانی (1327 ق)

اشاره:

میرزا حبیب الله مجتهد خراسانی از بزرگترین علمای خراسان در سده گذشته است. او فقه را با فلسفه و عرفان را با ادب درآمیخت و از مرز صورتها به اعماق رازآلود معارف دینی راه جست و به تکمیل نفس و سیر در عالم باطن روی آورد. وی شامگاه یکشنبه 9 جمادی الاولی سال 1266 هـ. ق / 1225/1/3 هـ. ش، به دنیا آمد که فردای آن مشهد از فتنه حسن خان سالار و محمدخان بیگلربیگی، پسران الهیار خان آصف الدوله رها شد.

* وفات آیت الله حاج شیخ محمد کاظم مهدوی دامغانی (1401 ق)

اشاره:

آیت الله حاج شیخ محمد کاظم مهدوی دامغانی، فرزند آخوند ملا علی اکبر، در جمادی الثانی 1316 هـ. ق در روستای شمس آباد، در 6 کیلومتری دامغان، به دنیا آمد. در کودکی پدر و مادر خود را از دست داد و علیرغم دشواری های زندگی به کسب دانش روی آورد. پس از فراگیری مبانی علوم دینی به مشهد آمد. ابتدا در منزل آخوند ملا بمانعلی محقق، واعظ معروف آن زمان که با وی نسبت خویشاوندی داشت، ساکن شد. سپس در مدرسه دو درب حجره ای گرفت و نزد میرزا عبد الجواد معروف به ادیب نیشابوری و نیز فاضل بسطامی با علوم ادب آشنا شد. سپس قوانین را نزد مرحوم شهرستانی و سطوح عالییه را در خدمت علمای اعلام: شیخ حسن برسی و شیخ محمد قوچانی و شیخ محمد نهاوندی که هر سه از شاگردان برجسته آخوند خراسانی بودند، آموخت و 14 سال درس آیت الله حاج میرزا مهدی اصفهانی و 3 سال محضر آیت الله حاج آقا حسین قمی و یک سال درس آیت الله شیخ موسی خوانساری را که همه ی آنها از فحول علمای شیعه در قرن 14 هجری بودند درک کرد و از آیات عظام میرزا محمد حسین نائینی، سید ابوالحسن اصفهانی و میرزا محمد آقا زاده اجازه اجتهاد و از شیخ آقا بزرگ تهرانی و علامه سمنانی صاحب « حکمت بوعلی » و آیت الله العظمی حاج آقا حسین بروجردی اجازه روائی دریافت کرد. مرحوم دامغانی از سال 1336 هـ. ق در مشهد حوزه درس قوانین، شرایع، ریاض، رسائل، مکاسب و کفایه داشت و از سال 1356 هـ. ق پس از واقعه مسجد گوهرشاد در منزل خود منزوی گردید و هیچ شغلی را اعم از تدریس در دانشگاه یا فعالیت های قضایی نپذیرفت، هر چند در بازسازی حوزه مشهد پس از شهریور 1320 هـ. ش از فعالان بود. سجایای اخلاقی و صراحت لهجه و اجتناب از هرگونه تظاهر از مشخصه های برجسته مرحوم آیت الله دامغانی بود. از اقدامات اجتماعی ایشان می توان به مرمت مسجد جامع دامغان در سال 1381 هـ. ق اشاره کرد. ایشان در دهم تیر سال 1360 هـ. ش 27/ شعبان 1401 هـ. ق در مشهد درگذشت و در دارالزهد حرم مدفون گردید.